

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

07 лютого 2023 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Тому у нас ті, хто є тут в залі, це, власне, той кворум, який нам потрібен, і те голосування, яке у нас тут є. А у нас планується одне коротеньке, сподіваюся, голосування по тому ж питанню, що ми в залі голосували два, по-моєму, майже повних пленарних дні. Це все-таки "товариство" пишеться з великої чи пишеться з маленької. Виявляється, не так все просто. Я навіть там перед тим в президії переговорив з юристом, кажу, це ж нестрашно, якщо один раз буде не з великої, а з маленької. Він каже, нестрашно. А виявляється, у законотворчому процесі кожна на перший погляд дрібниця має значення. Тому все-таки треба, щоб всі ці товариства писалися з однієї букви і в даному випадку з однієї – з малої букви. Тому доведеться нам застосувати статтю 131 Регламенту, простими словами це про узгодження виявлених неузгодженостей. Таке рідко застосовується, але таке бувало в нашому парламенті не один раз, в нашому скликанні.

Тому, власне, правка по суті, вона стосується лише одного цього моменту, де постійно по тексту закону згадується "товариство" з малої букви, так, воно з малої постійно літери, а один раз у нас випадково проголосувалася правка, що "товариство" з великої літери. Але волевиявлення залу як би нікуди вже не зникне, тому треба нам узгодити ці неузгодженості. Тому правка, власне, стосується цього.

Я зараз тоді... Або давайте навіть зробимо не так. По порядку денному немає зауважень? Перше питання – це узгодження неузгодженостей і друге питання – це те, що пропонувалося щодо стану енергосистеми, наявних дефіцитів і ситуації з графіками обмежень кінцевих споживачів, два питання.

Якщо немає тут заперечень, у нас відеозв'язку немає, тому немає сенсу перепитувати, хто ще є на відео.

Тоді я перейду до першого питання, я його формально зачитаю, і тоді нам по ньому потрібно буде голосування. І після цього ми зможемо перейти до другого питання. У нас на 16:30 мають бути гості з міністерства, із НКРЕКП, голова і, я так розумію, члени якісь НКРЕКП також будуть. Мають бути також, да? І представники ОСРів Києва, я так розумію, Києва і Київської області тут мають бути, і Укренерго, я так бачу також.

Друге питання вже у нас ніби не передбачає голосування, а по першому питанню нам треба оцю правку проголосувати на комітеті і потім її передати в зал.

_____ . Так а як в кінцевому результаті буде з маленької чи з великої?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З маленької. Має бути з маленької. По всьому тексту закону з маленької, а в нас в одному місті виявилось воно з великої.

Значить, Верховна Рада України прийняла 6 лютого 2023 року у другому читанні та в цілому проект Закону України про акціонерне товариство "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" (реєстраційний номер 8067). Під час підготовки на підпис остаточного тексту Закону України про акціонерне товариство НАЕК "Енергоатом" виявлено неузгодженість в абзаці другому частини п'ятої статті 6. В цьому абзаці йдеться про те, що новоствореному товариству дається не більше 550 днів з дня його реєстрації застосовувати документи дозвільного характеру у сфері використання ядерної енергії, які отримані його попередником ДП НАЕК "Енергоатом", оскільки для отримання нових потрібен певний час, а без таких документів діяльності вести не можна, це є порушенням законодавства.

В той же час Верховною Радою України була підтримана правка 166, в якій слово "товариство" вживається з великої букви – по всьому тексту це

слово вживається з маленької букви. Врахована правка 166 призвела до того, що закон в цій частині застосовуватись не буде, оскільки в ньому норма стосується товариства з великої букви. Тому новостворене товариство опинилося в ситуації у відсутності діючих документів дозвільного характеру у сфері використання ядерної енергії, що не дозволить провадити діяльність в цій сфері.

Для виправлення цієї суперечності ми можемо застосувати 131 статтю Регламенту України щодо усунення неузгодженостей. Вам роздано проект рішення комітету та порівняльну таблицю, в правій колонці якої запропонований текст остаточної редакції абзацу другої частини п'ятої статті 6, у якій слово "товариство" в двох місцях викладено з малої букви. Тим самим ми текст цієї норми приводимо у відповідності всім іншим нормам прийнятого закону.

Прошу підтримати це рішення. Після чого ми звернемося з такою пропозицією до Голови Верховної Ради. І я вже спілкувався, мав спілкування з Русланом Олексійовичем, він підтвердив, що у даному випадку потрібно йти по 131 статті Регламенту.

Тому хто за відповідне рішення, прошу проголосувати.

(Загальна дискусія)

ГРИБ В.О. Стільки часу було... Андрію Михайловичу, але хочу вам сказати, що, знаєте, ви настільки впевнено виглядали на трибуні, це був просто тріумф. І з Юлією Володимирівною вступили в дискусію, практично її виграли, я вам хочу сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми з Юлією Володимирівною в дискусію не сильно вступали. Я думаю, що є дискусії, які...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Зараз буде у Юлії Володимирівни шанс відігратися.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цього разу у нас, слава богу, буде тільки одне голосування по статті 131 Регламенту, тому сподіваюся, що ми швидко це питання вирішимо. І тут питання не дискусії, є питання того, що є правдою, що є об'єктивна реальність і що потрібно. Я думаю, що тут на комітеті так точно не потрібно нікому нічого пояснювати, всі все розуміють, що корпоратизація потрібна, і корпоратизація відрізняється від приватизації. Тому навіть не хочу на це витратити ваш час.

Тому... 13 голосів – за, 2 – утримались. Все є. Дякую.

Тоді... *(Шум у залі)* Все нормально. Є, у нас більшість треба від присутніх. Більшість від присутніх. Кворум від всіх рахується, а більшість від тих членів, які присутні. Тому рішення ми відповідне прийняли.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, що, мабуть, так.

Дальше у нас наступне питання порядку денного. Це те, що стосується ситуації з дефіцитом електричної енергії в Україні в нашій Об'єднаній енергетичній системі і щодо ситуації з графіками обмежень електричної енергії в країні під час воєнного стану.

Я пропоную ще може так зробити. Ми запросили всіх на 16:30, тому мабуть буде коректно дочекатися. А ще додати розділ "Різне", і якщо в когось є якісь питання чи пропозиції, в нас є зараз як би час, щоб все проговорити, можливо те, що стосується, я не знаю, чи завтрашньої зустрічі, чи інших.

Я зі своєї сторони лише хочу сказати, що от наша енергосистема зараз переживає складні часи, тим не менше ті проекти, які ми намагаємося підтримувати і в частині законодавства, і так, десь політично або навіть якимись іншими аполітичними кроками, вони можуть допомогти

енергосистемі, несуть користь. І та електростанція, яка є в Ірпені, вона вже зараз допомагає місту перш за все і трошки енергосистемі.

І є ще так само хороші новини. Саме на тому ж самому окрузі нашого колеги пана Горобця ще встановлені, там ще електростанції будуть відкриватися. Але нехай про них більше скажуть ті, хто їх будуть відкривати, але там теж такі проекти вже побільше. І так само сонячні електростанції і на дахах встановлюються, і взагалі вони потрібні, і сподіваюся, до так само будуть будуватися в Україні. Тому ми можемо так само тому приділяти час, зусилля, і я думаю, що це однозначно піде на користь і українцям, які будуть зі світлом, і нашій енергосистемі загалом.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановний пане голову і шановні колеги, що би я запропонував, у нас є 15 хвилин. Мені здається, що ми давно, от шановний пан Власенко – перший заступник прийшов, ми давно не спілкувалися з Міністерством енергетики та з міністром стосовно взагалі того, чи є бачення якесь, я не хочу навіть сьогодні застосовувати термін "стратегія", чесно вам скажу, бо я не вірю в наявність сьогодні стратегії. Але, тим не менш, навіть формальна є певна стратегія до 2035 року, якщо я не помиляюсь. Вона, мабуть, її треба коригувати, я не думаю, що розробляти нову, ну хоча би зрозуміти, в якому стані сьогодні енергетика, які сьогодні оперативні проблеми і чим ми можемо допомогти, які дійсно бачення відновлення та модернізації, та розбудови оцієї паралельної енергосистеми. Бо, вибачте, я не знаю, що журналістам відповідати, коли мені задають питання: що таке паралельна енергосистема, а ми про неї чуємо і так далі, і тому подібне.

Так як ви думаєте, якщо таку зустріч запропонувати, запланувати і поговорити про майбутнє енергетики?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Таку більш візіонерську, те, що стосується, що ми хочемо збудувати в майбутньому?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Абсолютно вірно, щоби просто був обмін думок, питання – відповіді, спокійно поговорити, куди ми рухаємося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я підтримую. Я підтримую.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми зробимо якесь окреме засідання комітету або, можливо, не засідання, просто якусь зустріч, але на яку вже попросимо щоби міністр прийшов, в нас...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Да, узгодити час просто зручний, підлаштуватися.

ГРИБ В.О. Причому, колеги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна, прошу.

ГРИБ В.О. Я зрозуміла, що зараз розробляється стратегія нова енергетична. Її розробляють КРМГ, абсолютно вірно. Я вже бачила перший драфт цієї стратегії. І хотілося б зрозуміти, чи то зараз для галочки, чи то дійсно розробляється стратегія енергетична України.

Якщо вона розробляється, то, мені здається, Олексій Юрійович, ви абсолютно праві, Андрію Михайловичу, також, що нам необхідно почути, де ми є на сьогодні і яким чином ми також можемо прийняти участь в цій розробці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Спасибі.

Михайло Леонтійович, прошу.

БОНДАР М.Л. Шановні колеги, хотів би також звернутися, десь спільно підписати лист на Фонд держмайна. Одне з енергетичних, я вважаю, все-таки енергетичних, підприємство "Укрторф" зараз знаходиться на приватизації. Місяць часу назад я все-таки добився під час перемовин, що "Волинь..." і "Рівнеторф" знімають поки з приватизації, поки призупиняють. На жаль, його не передали в міністерство, а сказали, що відмотувати процес приватизації не будуть. Але ми все-таки довели їм, що менеджмент, який на тих підприємствах, працює неефективно, тобто продаючи там по тисячу 700 своїм структурам, а ті структури тут же там продають по чотири з половиною і так наживаються.

А в плані того, що нам потрібно буде і альтернативка, а я вважаю, що все-таки пелети там торф'яні це є в тому числі як альтернатива, десь звернутися листом від комітету. Я сформулю цей лист, щоб все-таки вони підтримали попередньо прийняте своє рішення і відтермінувати поки "Волиньторф" і "Рівнеторф" від приватизації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це має бути надісланий лист на Фонд державного майна України?

БОНДАР М.Л. Я думаю, що так. Тому що це робиться... І на Кабінет Міністрів, тому що рішення приймає Кабінет Міністрів відтермінування, але все-таки представляється рішення Фонд держмайна, тому і туди, і туди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. О'кей. Підготуйте, може, черновик такого листа.

БОНДАР М.Л. Добре, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що там і особливої, мабуть, активності і під час війни, мабуть, скажемо так, великої конкуренції і великого конкурсу за ці підприємства теж, мабуть, не буде, тому, можливо, є сенс їх зараз в такі складні періоди, коли енергетичні ресурси потрібні державі на державному рівні, можливо, є сенс їх, дійсно, перенести або відкласти в такій приватизації.

Ще хтось? Анатолій Вячеславович, прошу.

КОСТЮХ А.В. Андрію Михайловичу, є пропозиція ще встановити якісь регламентні межі на друге питання, щоб кожен, хто відповідає, чи там до 5 хвилин, наприклад, по великим там, по меншим трішки менше, заодно проголосувати за таке рішення і дати нашим колегам можливість бути присутніми на комітеті і юридично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, наші колеги вже однозначно присутні на комітеті, тому що немає значення голосували чи не голосували, якщо прийшли на комітет, значить є.

Стосовно цього, мається на увазі, що ті учасники, які по відео запрошені, щоб у них в кожного було не більше 5 хвилин. Там, скажемо так, можливо, там не всі будуть навіть виступати. У нас розуміння таке, ми працюємо до 18:00, що ми так проговорювали і в когось вже є якісь плани, можливо, тому ми працюємо до 18:00 і у нас є трішки більше ніж півтори години, за ці півтори години ми повинні вкластися.

І так само у нас була ще пропозиція, щоб перші 20 хвилин, якщо хтось або з наших колег народних депутатів, або з міністерства бажає виступити перші 20 хвилин у відкритому режимі, а потім, оскільки там можуть бути чутливі питання, потім ми там перейдемо в закритий режим, можливо, це проголосуємо, щоб без ютуб-трансляції. А так працюємо півтори години,

регламент до 5 хвилин виглядає розумно, я підтримую, тому щоб було все оперативно.

Олексій Юрійович, щось додати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, я навіть думаю, що треба запропонувати ОСРам, щоб вони систематизували проблеми там же, бо в них багато спільних проблем і не треба, мабуть, кожному розповідати. Є якісь нюанси, безумовно, Одеса, у мене немає сумніву, Одесаобленерго, там інші, але, умовно, я розумію, що тут Київський регіон, тут своя специфіка. Але на стадії інших, це системні проблеми, і як, власне кажучи, ми чи дійсно, от як ми хочемо допомогти виправити ці проблеми. Мені здається, що саме про це треба поговорити, а не про те, як ми всі там любимо народ... *(Не чути)* і хочемо, щоб він був з електроенергією. Це зрозуміло, що ми хочемо. Але, на жаль, бачимо проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Андрій Богданович, прошу.

КІТ А.Б. Хочу таке обговорити питання. Дуже багато у нас виробників середньої ланки встановили генератори від 0,3 мегават і вище – 0,5, 0,7 і навіть дехто більше. Я думаю, що це йде мова за сотні штук у межах однієї області. Я думаю, що через ліцензіата нам слід було виробити механізм, який би дозволяв у години пікових навантажень, коли це потрібно, дозволяв цим людям використовувати ці генератори і продавати електроенергію в мережу, якщо є в цьому доцільність. Просто хочу, щоб ми це розглянули і подумали, чи це взагалі потрібно, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мова йде про дизельні генератори чи про газові генератори?

КІТ А.Б. Ні, мова йде про дизельні генератори чи бензинові. Я розумію, що є ліцензування, але, можлива кооперація під ліцензіанта одного, наприклад, 10 чи 20 юридичних осіб, які мають такі генератори в себе. Типу, якщо хтось купив генератора, а він його використовує 3 чи 4 години на добу, це є неефективним використанням джерела енергії, яке може бути потрібно зараз в країні, і це по Україні є величезна кількість таких підприємств. Можливо, ми зможемо запропонувати якийсь механізм, який дозволить підприємствам, коли потрібно енергомережі за вказівкою Укренерго включати ці генератори, отримуючи за це якісь кошти. Оце моя думка така.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. В принципі, думка слухна, все, що в мережі може працювати, варто, щоб воно працювало. І сьогодні ми з облenergo будемо це питання піднімати. Я думаю, з дизельними генераторами може бути проблема по ціні. Тому що, якщо ціна... *(Шум у залі)* за моєю інформацією, в районі 20 гривень.

(Загальна дискусія)

Поки що такого... Тобто є проблема ціни, станом на сьогодні це як би, а є проблема ще окрема технічна, як це зробити, як це під'єднати. Тут знову ж таки, мабуть, ми попросимо, якщо у нас є НКРЕКП, щоби, можливо, вони або хтось з міністерства, щоби зробили якусь таку систематизацію, тому що не кожен генератор може бути інтегрований в загальну мережу, там треба витримувати частоту і так далі, і тому подібне. Є генератори, які можуть працювати в мережу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В пікові години, я думаю, декілька годин може гарантувати.

_____ . *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вивчити, вивчити треба.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання треба вивчити. Можливо, можна, можливо, якщо є крупна генерація, то в цей час можна відключати інші лінії, а ці лінії виключати в якісь інші години, коли немає генерації.

_____. Я додам кілька слів, бо це по тій самій тематиці. Насправді, всі, хто поставив промислові генератори, мають проекти під'єднання, які узгоджені з облenerго, тобто вони є на обліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі?

_____. Всі. Більшість. І наступне, що є, це є крок до того, щоб показати промисловим виробництвам, що вони можуть поставити газопоршневі. Це просто якщо ми зможемо забезпечити механізм, це дуже швидко може відбутися, що той, хто має 0,5, поставить і мегават газопоршневого і буде мати зовсім іншу собівартість.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут, дійсно, є такий момент, що з початку минулого року в Україну завезено більше ніж 700 тисяч генераторів. Більше ніж 700 тисяч генераторів, в еквіваленті потужності це в районі 2-3 тисяч мегават. 2-3 тисячі мегават, це 2 тисячі мегават – це Хмельницька атомна електростанція.

ГРИБ В.О. А дефіцит зараз 5, так?

_____. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В пікові години.

_____ . Від 800 до 2 тисяч 600.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я веду до того, що в нас така кількість генераторів і така потужність, що якби теоретично їх можна було інтегрувати, то теоретично вони могли б закрити весь дефіцит і в нас би його не було. Питання в тому, що вони настільки малі і настільки розосереджені, це як наша децентралізована енергетика, ми, звичайно, хочемо децентралізовану, але не настільки як генератори, як би це вже трошки засильно, бо їх просто не всі можливо під'єднати. Але якщо від якоїсь потужності і від якихось характеристик технічних це можна, то там, звичайно, велика кількість і велика потужність в цих генераторах на сьогоднішній день завезена і закуплена в Україні. Тому тут питання до технарів ще, давайте ми попросимо, давайте будемо...

Костянтин Валерійович, оце питання зможе хтось від НКРЕКП проаналізувати? Мається на увазі які дизель-генератори можна інтегрувати, щоб вони працювали на загальну мережу.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Технічно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Технічно, спочатку технічно, а потім вже економічно.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Ми спробуємо це зробити, але будемо залучати фахівців і Укренерго, і міністерства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, добре, у вас просто є інституційна спроможність.

УЩАПОВСЬКИЙ К.В. Тут головне, щоб ми ...*(Не чути)* за свої рішення і мали відповідні специфікації по генераторам, які зможуть

працювати в тих режимах, які нам зараз треба. Багато генераторів зайшли, але вони всі, практично 90 відсотків, працюють в аварійному режимі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костянтин Валерійович, я би вас просив і всіх так само просив, хто бере слово, включати мікрофон, тому що зараз у нас вже почнеться, щоби нас чули так само люди, які з тієї сторони, а вони чують все те, що говориться в мікрофон. Тому в мене буде прохання, щоб ми в мікрофон говорили.

Так що в нас по відеозв'язку робиться? Є зв'язок, є учасники, запрошені, кого ми сьогодні запрошували? Скільки у нас під'єднано компаній, хтось бачить? Хто там сидить на пульті? 30 під'єднань є, так?

Так і хто в нас тут є вживу? Бачимо, є НКРЕКП. І хто в нас ще є вживу, "Київські енергетичні мережі"? Місто Київ є тут, десь присутні може? Місто Київ є, так? І Київська область також є, також вживу? Ясно, Київ і Київська область тут вживу, а всі решта по відеозв'язку.

У нас якраз є 16:30, можемо переходити до цього питання. Немає ще в нас таких якихось робочих питань?

ГРИБ В.О. Завтра ...*(Не чути)*, озвучте, будь ласка, що потрібно буде зробити, щоб ми доєдналися всі до ... *(Не чути)*, бо буде інший зв'язок, через Zoom.

_____. Так, я зараз поширю повідомлення, де порядок денний і приєднання ...*(Не чути)* Він буде в Zoom, не так, як зараз ми в ...*(Не чути)*, а в Zoom. Там в чому вимога, треба 10 секунд зареєструватися, написати своє прізвище ім'я, по батькові і стать позначити, і зареєструватися. І після цього вас пустять в подію. Ви можете зареєструватися навіть сьогодні, а завтра вже автоматично...

ГРИБ В.О. Це для того, що потрібен...

_____ . Буде електронний переклад і із-за того Zoom.

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

У нас завтра також засідання комітету на 16:00, завтра з відеоучастю. В мене прохання підписати лист в СЕДО, щоб в нас була більшість. Вже є достатня кількість, да? Супер. В Zoom, завтра можна в Zoom.

ГРИБ В.О. Ні, ну тут теж можна буде, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна і тут, можна і в Zoom. Добре.

Дякую всім, хто відгукнувся оперативно і приєднався до засідання комітету, і нашим колегам народним депутатам, і представникам міністерства, Юрію Миколайовичу, НКРЕКП Костянтину Валерійовичу. Спасибі представникам операторів мереж і операторів систем передачі, Володимирі Дмитровичу Кудрицькому, який приєднався, і представникам операторів систем розподілу.

У нас є таке важливе питання, яке ми хочемо зараз обговорити, – це зрозуміти ситуацію зараз в нашій енергетичній системі. Ми ще минулого року, якщо я не помиляюсь, десь в жовтні-листопаді проводили такі зустрічі, щоб зрозуміти, яка ситуація, чим кожен з нас може допомогти десь на політичному рівні, а десь, можливо, на якомусь рівні наших двосторонніх відносин, хтось в групі дружби з якимись парламентарями з інших країн, у когось ще якісь є можливості, і як на мене, були корисні зустрічі, тому що ми розуміли проблему, ми розуміли, що робити, які дії потрібні і що, власне, може допомогти нам пройти зміну.

На сьогодні ми маємо вже 7 лютого. І це, мабуть, для енергетиків хороша новина, що в нас уже іде останній місяць зими і фактично три тижні

у нас до завершення зими. У нас був досить складний період, починаючи з 10 жовтня і до сьогоднішнього дня. І у нас були певні хвилювання в суспільстві чи, можливо, були певні спроби навіть створити ті хвилювання. Іноді мені здавалося, що це робиться штучно. Були якісь спроби поширення недостовірної інформації щодо експорту електроенергії, якого насправді не було, який був припинений ще 11 жовтня після перших ракетних ударів.

І загалом у нас... Щоб ми розуміли, яка в нас зараз є ситуація, через що ми пройшли і в яких умовах ми живемо. У нас з 10 жовтня у нас було 700 ракет і "шахедів", які летіли по українській енергосистемі. Не всі з них долетіли. Мабуть, більша частина з них була збита силами протиповітряної оборони. Але тим не менше атаки склалися із запусків 700 ракет та "шахедів". Це величезна кількість, і думаю, що не кожна країна витримала б такі атаки, не кожна енергетична система не кожної країни змогла б працювати якось більш-менш хоча в стабільному режимі після таких атак. Тим не менше у нас енергетична система продовжує працювати і перш за все це завдяки зусиллям, як протиповітряної оборони, так і завдяки силам енергетиків, які максимально швидко, незважаючи на погоду, незважаючи на ризики, відновлювали і ремонтували об'єкти нашої енергосистеми.

І станом на 1 січня 98 енергетиків, які перебували... під час виконання службових обов'язків загинуло 98 чоловік, а 196 енергетиків під час виконання службових обов'язків були поранені. І це не ті, кого призвали на фронт, і це не ті, які стали випадковими жертвами, перебуваючи дома, а це ті, які працювали для того щоб відновити нашу енергосистему. Тому ми всі маємо розуміти, і всі українці так само, навіть якщо десь хочеться нам нарікати на якусь ситуацію, чи є у нас якісь незручності, чи є який дискомфорт, ми всі маємо розуміти той шлях, який ми пройшли непростий, і ту ціну, яку ми всю заплатили за те, щоб ці кіловат-години електроенергії були в наших домівках і були в наших споживачів.

Тому я хотів би, щоби ми не тільки критикували, але і розуміли всю складність ситуації і розуміли всі ті зусилля, які були докладені, щоби в нас

була хоча би більш-менш стабільна ситуація. В мене дома, наприклад, відключення електроенергії іде приблизно так: 4 години немає – 4 години є. І я до цього адаптувався, я з цим живу, і це, звичайно, незручно, є певні, скажемо так, моменти, які важко підлаштувати під такі графіки, але тим не менше це далеко не найгірша ситуація і з такою ситуацією можна якось справлятися. Тому я би хотів, щоб всі ми і всі українці поставилися з розумінням до тої ситуації, тому що 700 російських ракет і 700 російських дронів – це величезна кількість і це була величезна загроза, і залишається величезною загрозою, для нашої енергосистеми.

Тим не менше, скоро наступить весна, світловий день стає більший, і тут це грає на користь нашої енергосистеми. Тому що в нас достатньо велика кількість є сонячних електростанцій і з кожним днем, скажемо так, при інших рівних умовах для нас ситуація потрошку покращується. І сподіваюся, що весною, враховуючи, можливо, генерацію і враховуючи щоденну роботу по ремонтах і по відновленню, у нас ситуація ще покращиться і весною таких обмежень для українців буде ще менше. Для цього всі повинні відповідально робити свою роботу, як приймати закони, так і робити ремонти, і працівники облэнерго відповідно управляти тими графіками обмежень, які у нас на сьогоднішній день є.

Звичайно, що існує велика загроза по нових ракетних ударах. На мою думку, такі ризики дуже високі, це треба розуміти. Так само треба розуміти, що у нас ППО на сьогоднішній день вже суттєво краще ніж це було восени і ми зможемо відбити так само і нові ракетні удари зі сторони російських терористів. Але для цього нам треба всім діяти консолідовано, спокійно, організовано, без паніки і без, скажемо так, якоїсь такої огульної критики один одного. Тому що коли ми будемо разом працювати над вирішенням проблеми, то ми їх зможемо вирішити набагато швидше, ніж коли ми почнемо між собою влаштовувати якісь, скажемо так, дрібні розбірки або висловлювати невдоволення, що в мене електроенергії менше, а в сусіда більше. А в українців таке, на жаль, часто буває.

Тому я б хотів сьогодні, щоб ми розуміли цей контекст, який я сказав, можливо, трішки довго говорив, але цей контекст важливий, що ми пережили і що в нас є. Тому що це не просто чийсь забаганки, що взяли і відключили електроенергію. Це тому, що ми пережили стільки атак і стільки ракет і "шахедів" летіли по нашій енергосистемі. І я впевнений, що ми з цієї ситуації зможемо вийти сильними, якщо ми будемо рухатися по тих, задекларованих Президентом цілях по децентралізованій енергетиці і по відновленню тієї енергетики, яка сьогодні постраждала, то ми зможемо вийти сильними і зробити нашу енергосистему ще сильнішою.

Я пропоную, щоб зараз колеги, хто хоче, висловилися і потім ми перейдемо вже в закритий режим без трансляції для того, щоб ми могли поговорити про більш технічні речі, там, де треба більш якась відверта розмова, і не все тут для, скажемо так, прямої трансляції може підходити.

Тому прошу, зараз Вікторія Олександрівна, у нас гендерна рівність завжди, а потім Олексій Юрійович, і потім, бачу, ще також є руки.

ГРИБ В.О. Дякую, Андрію Михайловичу.

Я дуже дякую і вам, і членам комітету, що ми сьогодні зібралися на цю зустріч для того, щоб проговорити важливі питання функціонування нашої енергетичної системи. Ви дуже правильно сказали, що на сьогодні енергетична складова – це практично енергетичний фронт і він за важливістю, можливо, такий же важливий, як і військовий фронт, який ви маємо. І наші енергетики, вони всі без виключення герої, особливо ті, яким доводилося виходити на нуль, як то кажуть, яким доводилося робити все можливе для того, щоб все ж таки енергетична система працювала, і відновлювати енергетику для людей.

І проблема, яку я бачу на сьогодні, - це, знаєте таке упереджене ставлення до всіх ОСРів з боку НКРЕКП, при всій повазі до НКРЕКП. Я прийняла участь в деяких засіданнях НКРЕКП, там, де просто штрафували ОСРи за якусь провину, яка, до речі, як на мене, не була абсолютно доведена.

Тому я сподіваюсь, що ми сьогодні розглянемо випадки, які вже були, що ми сьогодні дійсно знайдемо компроміс, як нам зробити так, щоб ОСРи надавали нормальні послуги, але щоб вони в змозі були їх надавати. І я дуже сподіваюсь, що після нашої зустрічі пан Костянтин Валерійович може підняти питання про скасування тих штрафів, які вже були накладені комісією.

Я вам дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Олексій Юрійович Кучеренко, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановні колеги, я не хочу повторюватись, тут шановний голова все абсолютно, цю картину обмалював. Я просто розумію і ми свого часу на певних нарадах і в міністерстві з паном міністром, з шановним головою НКРЕКП, ми розуміли, що дуже важливо в цій ситуації це, перше, заспокоїти людей тим, що ресурс ділиться справедливо. Бо ви ж розумієте всі, що ці люди переконані, що дурять конкретно або цю область, або цей район, або його вулицю, або його дім. І тобто в першу чергу мова сьогодні мусить іти, коли обмежений ресурс, ще й нерівномірно, щоб він справедливо ділився.

От що таке справедливість ця, я би, власне кажучи, хотів би запропонувати сьогодні поставити на порядок денний. Бо я прийняв участь практично в усіх засіданнях дуже багато годин і в дискусіях, я нікого не хочу звинувачувати, але звертаю вашу увагу, у нас дуже потужна сьогодні нарада, окрім шановних колег депутатів у нас вся еліта енергетична. Ми бачимо першого заступника міністра, ми бачимо НКРЕКП – голову і членів, ми бачимо НЕК "Укренерго" – це одна з ключових на сьогодні енергокомпаній, ми бачимо практично всі ОСР, Київ і Київська область тут присутні, вся Україна, по суті, у нас. І ми бачимо дуже такого цікавого гравця, контролера – це Держенергонагляд, це інспекція, яка, власне кажучи, має чи не єдине

повноваження перевіряти ці графіки, це пан Руслан Слободян і він так само присутній.

Я закінчую. Просто нам треба ефективно побудувати сьогоднішню зустріч. Бо я можу зазначити, всі дискусії на засідання НКРЕКП і швидше навколо двох документів.

Перший документ – це інструкція стосовно складання графіків, це наказ Міненерго, який, як на мене, просто він трошки застарілий, він був на мирний час розрахований. І на сьогодні я саме там бачу цю ситуацію, що вона не врегульована, як ці графіки складати, як їх контролювати і чи можливо їх виконувати.

Друге. Це відповідно постанова НКРЕКП стосовно інформування операторами системи розподілу своїх споживачі стосовно цих графіків, оновлення цієї інформації і так далі, і тому подібне.

І мені здалося, що на засіданнях НКРЕКП більше звернули увагу на формальне дотримання оцих графіків, що виставили, що не виставили, а не розібралися до кінця, чи можна технічно в рамках системи забезпечити справедливий розподіл ресурсу як між регіонами, так і в рамках одного регіону. І я пропоную спокійно, без образ це обговорити сьогодні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Камельчук Юрій Олександрович і потім Андрій Вікторович Жупанин.

Бачу, я все бачу.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Дякую.

Доброго дня колеги, доброго дня, всі запрошені! Радий бачити, наскільки сьогодні рекордний, напевно, по кількості представництва комітет енергетики. Це добре, значить, важлива тема і відчувається, що є відповідальність.

Також хочу подякувати всім енергетикам, які зараз, в цей складний час, дійсно працюють часто без жодних вихідних і не шкодують своє здоров'я, в тому числі через це страждають і їхні сім'ї. Тому, я думаю, кілька питань, які я хотів би підняти, а одне з них, можливо, навіть якщо десь, можливо, про збільшення грошового забезпечення для енергетиків, в частині особливо тих, які працюють десь на надзвичайно ризикованих територіях. Це перше.

Друге, пов'язано традиційно з вугільною галуззю, яку я озвучую згідно свого регіону – місто Червоноград. Але стосується це не тільки Червонограду. На щастя, зараз більш-менш енергетичне забезпечення шахтних підприємств працює стабільно, але були випадки, коли під час обстрілів, зрозуміло, що вимикалося живлення і шахтарі мусили підійматися, зрозуміло, власними силами – по драбині. Але в цьому ризик існує, не тільки те, що вони трішки спортом, так би мовити, позаймаються, але ризик відключення вентиляції і так далі. Тому хочу звернути увагу всіх, від кого це залежить, на встановлення додаткових якихось потужностей у вигляді генераторів дизельних чи будь-яких інших для того, щоб ці ризикові моменти забезпечити.

І ще одне. Так само це залежить від тих всіх, хто сьогодні присутній, пов'язане із забезпеченням, скажімо так, можливостей шахтних підприємств на майбутнє, яке ми не дуже враховували останніх, чесно кажучи, три роки, а зараз це важливо в частині видобутку вугілля – це зосередити можливості, які ще є в усіх енергетичних підприємств, і в Укренерго в тому числі, в частині того, щоби підтримати там, де потрібно, інвестування у вугільні підприємства заради збільшення видобутку, а такі можливості є.

На щастя, маємо зараз постанову Кабінету Міністрів, якщо я не помиляюсь, про те, що можна резервувати 100 відсотків практично всіх працівників енергетичних підприємств, ну, до 100 відсотків. Це означає, що не будуть так забирати зараз до армії часто, як забираються з шахт. Тому що я часто зустрічаюся з моментами, коли розповідають керівники підприємств, що тільки вони запланують розпочати якийсь видобуток – хоп, заберуть там

10 людей, 20 людей, 30 людей, причому забирають важливих професій. Зараз ситуація може змінитися.

У комплексі це виглядає так, моя пропозиція, якщо ми маємо фінансові можливості десь в енергетичній галузі в різних сферах залучити до інвестування в українські підприємства під державні гарантії, в тому числі завозячи чи переміщаючи певне обладнання з тих шахт, які або закриті, або затоплені, або не експлуатуються, в тому числі доєднаючи робочу силу з окремих міст, якщо там забезпечується в іншому місці гуртожиток і відповідна заробітна плата, і резервування працівників, тобто без ризику того, що вони прийдуть на нове місце і їх зразу заберуть до війська, а такі випадки теж бували. Давайте звернемо на це увагу ще раз, тому що повторююсь, галузь вугільна українська може працювати, вона повинна бути захищена в частині екстрених відключень, поки я згадав.

І третє. Ми потребуємо точно цього для забезпечення теплоелектростанцій, в тому числі це стосується основної сьогоднішньої теми, тобто покращення енергозабезпечення виконання усіх графіків.

Ще раз дякую всім енергетикам за справді героїчну працю. Я думаю, що якщо... Може, я помиляюся, але я не знаю, до речі, чи існують у нас якісь дуже високі важливі нагороди для енергетиків. Можливо, в цей час можна запровадити навіть щось додаткове в цьому плані, що додатково визначить важливість зусиль енергетиків, які зараз вони приділяють.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 22 грудня, наскільки я пам'ятаю, були нагороди енергетиків від і Президента, і Прем'єр-міністра. Це був День енергетика. Так що не забуваємо, подивимось, але в нас є можливість грамоти Верховної Ради, це також може бути варіант.

Вугілля, до речі, щоб вже закрити тему по вугіллю, вийшов наказ міністерства про продовження роботи шахти № 9 "Нововолинська" до кінця

2023 року. Це та шахта, де ми були, якщо пам'ятаєте, коли ми їздили на виїзне засідання комітету.

Андрію Вікторовичу, прошу.

ЖУПАНИН А.В. Дякую, Андрію Михайловичу.

Ну, я би розділяв, чесно кажучи, роботу звичайних і простих працівників-енергетиків, які дійсно йдуть на нуль і, вважайте, працюють 24 на 7 для того, щоб відновлювати мережі, і роботу менеджменту компаній, яка, в принципі, не повинна йти на нуль, тому що в них зовсім інші функції. Саме менеджмент він відповідає за реалізацію тих графіків, які Укренерго доносить до ОСР для того, щоб вони проводили відключення. І тут важливий принцип справедливості і дотримання цього принципу, мені здається, нагляд за дотриманням є однією з ключових взагалі функцій НКРЕ на даному етапі.

От далеко не буду ходити за прикладом, є зловживання з боку ОСРів, голова військово-цивільної адміністрації Закарпатської області Віктор Федорович Микита писав нещодавно в своєму фейсбуці про те, що ОСР не відключав за графіком певний розважальний комплекс в якомусь районі Закарпатської області. Мені здається, що маючи дискрецію у відключеннях, бажання десь підійти дискримінаційно може бути.

Тому я закликає НКРЕ безпристрасно роздивлятися ці випадки, не сприймати прохання народних депутатів як підстави для перегляду будь-яких рішень. Народний депутат не має права тиснути на роботу незалежного органу в енергетичному секторі, тому прохання, тиск народного депутата не є підставою для перегляду вами рішення. Єдиною підставою для перегляду рішення є рішення суду. Тому звертайтеся, нехай ОСРи приватні, в яких приватні акціонери, їх непотрібно захищати, вони самі можуть звернутися до суду, спробувати навести аргументи переглянути рішення НКРЕ.

Я закликаю до НКРЕ взагалі зараз по-іншому глянути зараз взагалі на цей законодавчий фреймворк, який регулює цю діяльність. Можливо, варто посилити відповідальність, тому що штрафи в 80 тисяч гривень – це просто

смішні штрафи, вони ніяким чином не запобігають будь-якій незаконній поведінці на цьому ринку.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Андрій Вікторович.

Там запитання не було, там було просто прохання не піддаватися тиску. Я приєднуюся до цього прохання, ніколи непотрібно піддаватися на тиск, а приймати завжди рішення по справедливості і по тому, як совість каже і як закон каже.

Анна Костянтинівна, прошу.

СКОРОХОД А.К. Андрій Михайлович, я не настільки щаслива як ви, і в мене, наприклад, графіки не співпадають з відключеннями світла, я від цього страждаю. І не тільки я. От по Київській області, я, до речі, дуже вдячна Віталію Євгеновичу, він дуже швидко реагує на всі звернення. Але є багато питань і є шалена кількість звернень від громадян щодо графіків, які не відповідають тим графікам, які публікуються, і в нас дійсно стає велике питання цього справедливого розподілу ресурсу.

Тому що на сьогоднішній день, от ми вчора навіть з Вікторією дуже досить довго розмовляли щодо того, що до багатьох, як це сказати, до багатьох споживачів, які є критичною інфраструктурою, підключаються якимось чином споживачі, які до критичної інфраструктури ніякого і жодного відношення взагалі не мають. І багато людей, і це дійсно так, я можу багато прикладів навести на своїх друзях, знайомих, колегах, коли в одних світло є 12 годин, а в когось 2 години, і я думаю, що все-таки це питання проблемне. Тому що постає питання навчання дітей, постає питання нормального якогось життєвого функціонування і планування. Тому що всі хочуть розуміти, коли вони щось можуть зробити, і я думаю, що на війну списати багато чого не можна, і дане питання має вирішуватися.

Якщо ми розуміємо, що у нас є проблеми, можливо, нам необхідно подумати над якимось системним забезпеченням, яке буде в автоматичному режимі розподіляти той ресурс, який є, і формувати графіки. Можливо, дійсно, треба звернутися до спеціалістів, які таке програмне забезпечення зроблять і воно буде використовуватися всіма ОСРами, і в нас не буде взагалі питань щодо там, можливо, в когось не вистачає штату, штатних працівників, в когось не вистачає часу, хтось десь щось там помилився, ще якісь питання. Але, дійсно, саме це питання справедливого розподілу ресурсу, воно дуже актуально, дуже болюче. І я, наприклад, не хочу ходити на роботу з мокрою головою, тому що мені світло виключили на годину раніше ніж планували. От таке жіноче в тому числі бажання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А де живе, якщо ми вже перейшли?

СКОРОХОД А.К. На Інститутській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На Інститутській? Так виключають світло?

СКОРОХОД А.К. Да, виключають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, ясно. Дякую.

СКОРОХОД А.К. Я думаю, що тут питання до всіх, тому що купа звернень з усієї України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, питання справедливості однозначно має бути присутнє. Я б не сказав, що я задоволений, тому що теж, коли я кажу, що 4 є – 4 немає, там плюс-мінус пів години може десь гуляти. Я не кажу, що я задоволений, я кажу, що я це сприйняв як факт, я до цього підлаштувався. А, звичайно, я був би задоволений тоді, якби було все, як було до 10 жовтня.

Ще хтось піднімав руку, нагадайте. Прошу, Олександр Миколайович, і тоді будемо далі.

_____ . У мене світла немає взагалі ніколи. Я не знаю, ні разу не потрапляв, щоб воно було. Але я хотів би насправді подякувати тим енергетикам, яких сьогодні згадав Андрій Михайлович, подякувати тим, хто на нулі, хто ризикує своїм життям, хто працює під час обстрілу. Я чудово знаю, що таке працювати під час обстрілу. Я вважаю, що, можливо, трохи не по темі, але я хотів би отримати списки цих людей, 98, які загинули, і 196, тих, хто отримав поранення, що ми маємо як держава забезпечити сім'ї загиблих і надати всі гарантії соціальні тим, хто отримав поранення. Не тільки грамоти Верховної Ради, безпосередньо це теж має місце, але тих, хто ризикує життям на своєму фронті, але він так само ризикує життям, не будучи військовим, задля українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі вам за позицію.

Якщо немає більше тут ніяких цих... Я пропоную тоді, якщо немає заперечень, ми тоді переходимо в закритий режим, без трансляції в ютуб. Всі політичні виступи наших колег ми пройшли і далі можуть бути певні якісь технічні деталі, вони не завжди потребують, м'яко кажучи, тому, щоби були оприлюднені і по них легко було дізнатися...

(Далі аудіозапис припиняється)